

4.000

marek za numer

Redakcja i Administracja:
Kraków, Dunajewskiego 5.
Telefon Redakcji Nr. 396.
Telefon Administracji Nr. 310.
Adres telegr.: Naprzód Kraków.

Konto czekowe PKO Nr 140.256

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Wycnodz' codziennie o godz. 6 rano z wyjątkiem dni poświęconych

100.000

marek miesięcznie

Granica miesięcznie 200.000 M
Tygodniowo w Krakowie 23.000 M

Dział inseratowy:
Powszechnie biuro reklamy
„PRASA”

Kraków, Karmelicka 16, tel. 20-86.
Konto czekowe 149.975.

Towarzysze i Towarzyski!

Strasliwa katastrofa na kopalni „Reden” w Dąbrowie Górniczej pochłonięła dziesiątki ofiar w zabitych i rannych robotnikach. Dziesiątki wdów i sierót opłakują śmierć swoich żywicieli. Dziesiątki wdów i sierót pozbawione są środków do życia.

Niesłychana i przerażająca groza katastrofa na kopalni „Reden” musi wstrząsnąć opinią całego ogółu pracującego i zwrócić jego uwagę na zbrodniczą gospodarkę kapitalistów węglowych, którzy, myśląc o miliardowych zyskach, zapomnieli o najprostszyc wymaganiach bezpieczeństwa, a tym samym narazili robotników na tak krwawą katastrofę.

Opinia robotnicza dotknięta tą okrutną stratą, jaką poniosła na rzecz żarłocznego i bezwzględniego kapitału, domaga się od Rządu natychmiastowych dochodzeń, celem ustalenia przyczyn i winowajców katastrofy, albowiem istnieje prawie pewność, że śmierć i kalectwo górników wynikało z ohydnej lekceważenia sobie przez kierownictwo kopalni „Reden” życia robotników!

Cała Polska robotnicza skłania dziś głowę w głębokim smutku i czci dla ofiar katastrofy. Klasa robotnicza z całą stanowczością i mocą zażąda od Rządu bezwzględnego ukarania winowajców katastrofy, zażąda również zabezpieczenia losu rannych oraz rodzin pozostałych po zabitych.

To mając na uwadze, wzywamy Was, towarzysze i towarzyski do urzadzenia w całym kraju masowych zgromadzeń, na których należy poruszyć sprawę katastrofy na „Redenie”, a w rezolucji domagać się od Rządu surowego przeprowadzenia śledztwa z udziałem przedstawicieli Związku górników, oraz zabezpieczenia na koszt kapitalistów węglowych pozostałych po zabitych rodzin, i okaleczonych wskutek katastrofy górników. Powyższe rezolucje należy przesyłać do Związku Posłów Socjalistycznych, który sprawą katastrofy na „Redenie” energicznie się zajmie.

Nadto pod nadzorem i odpowiedzialnością komitetów partyjnych, w porozumieniu ze związkami zawodowymi, należy zapoczątkować we wszystkich fabrykach i warsztatach całego kraju zbiórke na rzecz ofiar.

Towarzysze! Niech nikogo nie zabraknie w tych dniach wielkiego nieszczęścia i żałoby. Otoczmy naszą opieką rodziny ofiar! Rozpocznijmy wielką akcję w obronie życia i zdrowia robotniczego, żądając bezpieczeństwa pracy!

Centralny Komitet Wykonawczy PPS

Pr. III. 72/23/2. Sąd okręgowy karny jako prasowy w Krakowie orzekł na wniosek Prokuratury po myśli § 493. p. k.: I. Treść zamieszczoną w Nr. 221. periodycznego czasopisma drukowego „Naprzód” z daty Kraków środa 26 września 1923 r. — artykułu z napisem: „Wrzenie wśród urzędników i robotników” w ustępach zaczynających się od słów: 1) „Zachowanie się Rządu” do słów: „głębokie wrzenie”, 2) „że Rząd chiński” do słów: „grunt pod nogami”, 3) „W państwie czarno-obszarnym” zawiera przedmiotową istotę ad 1), 2) w ustępie z § 300. u. k., ad 3) zbrodni z § 65. u. k. II. Zarządzone konfiskata powyższego czasopisma zostaje zatwierdzona, a cały zabrany nakład tegoż ma być zniszczonym. III. Zakazuje się dalszego rozszerzania inkryminowanych ustępów powyższego artykułu, prawdywie przedstawienia i przekręcania rzeczy obywateli do nienawiści i pogardy przeciw naczelnyemu władzom rządowym usiłuje pobudzić, co stanowi występ z § 300. u. k., ad 3) usiłuje wnieść pogardę i nienawiść przeciw administracji Państwa, co stanowi u. k. Równocześnie poleca się Redakcji czasopisma „Naprzód”, aby tę uchwałę w najbliższym numerze czasopisma na pierwszej stronie pod rygorem § 20. ust. pras. bezpłatnie zamieściła. Sąd okręgowy karny jako prasowy w Krakowie Senat. III. dnia 27 września 1923 r. Podpis nieczytelny.

Po czynach ich poznać!

Biada wam Doktorowie i Faryzeuszowie obłudnicy: iż dajecie dziesięcinę z mięty i z anyżu i z kminu, a opuściliście, co ważniejsze jest w zakonie: sąd, miłosierdzie i wiarę. To było trzeba działać, a owego nie opuszczać. (Ewangelja św. Mateusza r. XXIII, 23).

Stała się rzecz straszna. Na kopalni „Reden” skutkiem katastrofy znalazło śmierć męczeńską kilkudziesięciu robotników, mężów i ojców, którzy zginęli na posterunku pracy, w podziemiach czarnego djamentu, zarabiając ciężko na gorzki chleb codzienny. Ale na tle tej czarnej, grozą i smutkiem głębokim przejmującej tragedii błysły i jasne djamenty, klejnoty bohaterskiej, ofiarnej duszy ludzkiej, robotniczej.

Kilku górników znalazło śmierć bohaterską przy akcji ratunkowej, niosąc wśród najokropniejszych warunków w płonącej, pełnej morderczych gazów kopalni, pomoc nieszczęśliwym, ocalając życie tym, którzy jeszcze żyli.

Pochylmy czoła przed tymi bohaterami i ofiarami pracy, którzy nad własne życie i szczęście postawili miłość bliźniego i dobro ogólne.

Czy mógłby się ktoś znaleźć, ktoby tego nie uczynił? Czy mógłby ktoś odmówić tym bohaterom ostatniej posługi i usłować odebrać im w tej żałobnej chwili to, co stanowiło za życia ich symbol wiary w sprawiedliwość i najszczytniejszych marzeń — Sztandaru organizacji, Sztandaru, który obudził w nich godność ludzką, podniósł z poniżenia i prowadził w ciężkiej walce o pracę, chleb i sprawiedliwość? Czy mógłby się ktoś znaleźć, któryby w tak smutnym, skupienia i głębokiej zadumy wymagającym momencie wszczynął jarmarczne targi nad trumnami ofiar?

A jednak znaleźli się tacy! Powszechnie oburzenie wywołało wśród ludności Zagłębia, i wywołać musi u wszystkich uczciwych, nieprzeartych jałdem nienawisć ludzi, zachowanie się kleru katolickiego z Dąbrowy, który z ks. Mazurkiewiczem na czele odmówił udziału w pogrzebie górników, targując się przed tem o zwinięcie czerwonych sztandarów i usunięcie wieńców z czerwonymi szarfami.

Ponad miłosierdzie chrześcijańskie i wiarę, wyżej postawili złość i nienawiść polityczną, ci, powołani, ale nie wybrani „śludzy” Chrystusa.

Nie pierwszy to gresztą wypadek odmowy kleru pochowania zmarłego socjalisty z powodu obecności sztandaru organizacyjnego lub nie możliwości uiszczenia żądanej przez księdza zapłaty. Ale w ostatnim wypadku, który swymi rozmiarami i tragedią wstrząsnął do głębi duszą ludzką i dotknął dziesiątki robotniczych rodzin wierzących, postępek miejscowego kleru nabiera cech ohydy i nędzy moralnej. Jak mało musi być dusza tych ludzi, jak mizerne charaktery, jak ogromna zawiść i nienawiść, nie znająca ni miłości ni pokory chrześcijańskiej która obłudnie chcą reprezentować.

I gdzież jest wale miłosierdzie? Gdyby istniało, zapromieniować powinno było tak, jak bohaterstwo i miłość bratnia tych, co zginęli ratując swych towarzyszy!

Miłosierdzie skonało na krzyżu — skonało i w złych sercach waszych.

Sama myśl, na straszną mecie poległych, na rozpacz wdów, sierot i matek pozbawionych ojców i synów — powinna by pohamować złość tych ludzi, jeżeliby ludzkie mieli sumienie. Ale oni nie myśleli i nie czuli. Oślepiła ich czerwonosć sztandarów i nienawiść do tej Wielkiej Idei, której te sztandary są symbolem.

Setki tysięcy ludu kroczyły za trumnami, wła-

dze państwowe i autonomiczne, działwa szkolna i wszystko co żyło i czuło, szło złożyć hołd ofiarom. Niesiono krzyż na czele, i chorągwie kościelne — ale kler zwinął komże pod pachy i poszedł na plebanję.

To są ci ludzie, których papież Leon XIII chciał uczynić przywódcami proletariatu. Oni mają wcielić w czyn ideę „harmonji społecznej”, łagodzić walki i organizować biedny proletarijat.

Idźcie na plebanję, śludzy wojującego Rzymu! Inaczej było, gdy kara spotkała mordercę pierwszego prezydenta Polski. Kler demonstrował, ale przeciw państwu, manifestacyjne odprawiając ceremonje za Eligjusza.

„Dom mój dom modlitwy nazwany będzie: a wyjście go uczynili jaskinią zbójców” — mówił Chrystus.

I cóż widzimy dziś? Otwierają kościoły dla partyjnych manifestacji, na cześć zabójców, nie odmawiając im posług, ale odmawiając z pobudek partyjnych spełnienia obrządku religijnego tym, których sztandary są czyste, nie splamione krwią bratnią, ni mordem, — tym, którzy polegli przy pracy, pełni chwały i blasku bohaterów, niosących własne życie w ofierze, aby innych ocalić!

W zeszłą niedzielę w Krakowie odbyła się chadecka uroczystość poświęcenia sztandaru grupki klerikalnych tramwajarzy. Robiono to z wielkim rozgłosem i pompą, użyto cały niemal aparat kościelny z biskupem na czele. Nikt przeciw temu nie ma.

Widzimy jednak, że gdzie chodzi o rzecz partyjną chadecką czy im podobną, tam trudzą się najwyżsi dostojnicy kościoła, bo tu chodzi o wpływ polityczny, o swoją partję.

I porównajmy ten obrazek krakowski niedzielny z obrazem poniedziałkowego pogrzebu górników w Dąbrowie, pogrzebu niezwyklego, wstrząsającego.

Tam chowano socjalistycznych górników, tam były socjalistyczne sztandary — a w Krakowie tylko chadeckie. Fakt ten jasnowo wykazuje, partyjność i stronniczość kleru, który z instytucji kościelnej bez obsłonek czyni narzędzie partyjne, stronnicze.

I nie dopiero dziś o tem się dowiadujemy. Zwracamy tylko uwagę po raz setny, ale w niezwykłym zestawieniu faktów.

Ta nienawiść kleru do idei robotniczej, socjalistycznej wskazuje tylko, że wywołaniecy ruch klasy robotniczej ma wroga nieprzejednanego. Fakt ten nas nie pognębia, nie podnosi, bo im niżej moralnie upada nasz wrogi, tem więcej szlachetniejsza jest nasza idea wszechludzkiej miłości i sprawiedliwości.

Wrogowie nasi wydają wyrok sami na siebie. Uważają się sami za zbyt uczciwych, wskazują, że możemy się bez nich obejść. I obejdzimy się!

Potężna i wzniosła idea socjalizmu — dzieło chrześcijaństwa — zdobywa sobie coraz więcej szlachetnych serc i umysłów, coraz szersze zatacza kręgi. Bije z niej źródło tak wielkich porywów i szlachetnych myśli, tak piękne i górne budzi pragnienia, że staje się dla wielu, bardzo wielu Nową Ewangelją.

Nie ona obludy i kłamstwa, idzie na podbój świata w imię powszechnego szczęścia, równości i sprawiedliwości społecznej, stała do niej nienawiść tych, którzy w człowieku chcą widzieć by pragnęli jeno „stworzenie, co paża” tych, którzy dla podtrzymania szczytów społecznych gmachu kapitalistycznego chcą podtrzymać nędzę, ciemnotę i wyzysk.

Ślepa złość kamedjancka naszych wrogów, którzy tak daleko odbiegli od ideałów Mistra z Nazaretu, budzić tylko może w nas poczucie politowania, ale nie pogardy.

M. P.

Lloyd George

o „Współczesnych Cromwellach”

Sobotnie wydanie „Daily Telegraphu” przynosi niezwykle interesujący artykuł p. Lloyda Georgea z powodu hiszpańskiego zamachu stanu i przejawiającej się reakcji przeciwko demokratycznym ustrojom, w szeregu państw dzisiejszych od czasów Wielkiej Wojny.

Przejawy tej reakcji, bardzo karykaturalne co prawda, obserwujemy i w Polsce. Toteż zapoznanie się z ideami p. Lloyd Georgea w tym przedmiocie nie będzie nieopracowane i dla naszego świata politycznego.

„Zaczęło się to od bolszewickiej rewolucji; ogarnęło Włochy, opanowało Bułgarię, a militarna insurekcja w Hiszpanii jest ostatnią fazą tego ruchu”. Bolszewizm i Faszyzm — to są dwie nazwy na rokosz przeciwko parlamentarnym metodom rządu, czyli innymi słowami przeciwko demokratycznej koncepcji rządzenia. Motywy, które wpłynęły na ten rokosz w Rosji są cokolwiek inne niż we Włoszech, ale źródła ich polityczne polegają na analogicznej „akcji bezpośredniej” przeciwko systemowi reprezentacyjnemu.

„Pierwszym wielkim współczesnym faszystą był Cromwell” — pisze p. Lloyd George. Interesowałoby go zapewne, gdyby wiedział, że w przedmowie bolszewickiej rewolucji wydano po rosyjsku popularną, obficie ilustrowaną monografię o Cromwellu i rozpowszechniano ją żarliwie wśród rosyjskiej półinteligencji, wśród świata robotniczego i wśród armii. „Obecny ruch nie zaczął się we Włoszech ale w Rosji. Pierwszym wielkim faszystą dni dzisiejszych nie jest Mussolini ale Lenin. On pierwszy zastąpił ludowe wybory w demokratycznym państwie czynnikiem siły. Bolszewizm nie był rewolucją przeciwko Caryzmowi. Był rewolucją dążącą do obalenia innej rewolucji, która już obaliła ancien regime. Rosja była republiką; Car był więźniem; wielcy książęta, którzy nie zginęli, byli na wygnaniu; ziemia rosyjska była skonsolidowana i rozdzielona pomiędzy chłopów wprzód nim Lenin wziął w ręce rządy. Zbuntował się przeciwko nowemu parlamentarnemu rządowi, którego szefem był socjalista Kierenski”.

Rząd parlamentarny miał za sobą niewątpliwą większość prawnie wybranych przedstawicieli rosyjskiego ludu. „Ale Lenin miał równie wielką pogardę dla woli ludu, jak Mussolini. Uzbrowszy swoich zwolenników, usunął świeżo utworzony parlamentarny system i zastąpił go kronwellowskim rządem opartym o zorganizowaną siłę. Była to władza uzbrojonych „Świętych Komunistów”. Sowieckie wybory są farsą. Zaden przeciwnik bolszewizmu nie może się pojawić w Centralnym Zgromadzeniu. Lenin nie ukrywa swojej opinii, że

lud nie jest zdolny do rządzenia. Nie wierzył w demokrację i zdławił demokratyczny eksperyment w kołyszce. Bolszewizm jest nietylko gigantycznym splądrowaniem klas posiadających na korzyść bezpiętnego proletariatu. Każę on temu proletariatu poświęcać wszystko dla Bolszewickiego Państwa — a jego zwolennicy poświęcają życie, byt, wolność dla przywódców sowieckich”.

Jestto ten sam duch, dowodzi p. Lloyd George, który ożywia faszyzm we Włoszech. Dopóki ten duch będzie się trzymał, dopóty bolszewizm będzie rządził w Rosji, a faszyzm we Włoszech. Lenin i Mussolini są jednakowymi nieprzyjaciółmi parlamentaryzmu. Mussolini nie zaprzecza, że jakkolwiek obiekty bolszewizmu i faszyzmu są różne, metody ich mają dużo wspólności. Przy ostatnich wyborach Mussolini otrzymał tylko 36 mandatów w parlamencie obejmującym 400 posłów. W parlamentarnym systemie nie mógł być uważany za siłę. Nie był wybrańcem demokracji. Przybrał tedy postawę Kromwellowską i naśladował Kromwellowską frazeologię. Lloyd George cytuje jako przykład znamienne słowa Mussoliniego: „Nie zaprzeczam ludowi prawa szemrania byle w miarę”.

Przechodząc do hiszpańskiego zamachu stanu, w którym bunt przeciwko parlamentaryzmowi podniosła armia, przypomina p. Lloyd George, że to samo niebezpieczeństwo groziło Republice Francuskiej. Demokrację we Francji ocalili jednak silni ludzie tej miary co Clemenceau i Waldeck-Rousseau, ludzie, którzy wierzyli w wolność. Hiszpański dyktator zastosował zasadę Kromwella, że jeśli generalicja jest niezadowolona z instytucji państwowych w każdej chwili może wystąpić ażeby je naprawić.

Omawiając szanse podobnego przewrotu w Niemczech, stwierdza p. Lloyd George, że jest przygotowywany tam tak przez reakcjonistów jak i przez komunistów: dziś jeszcze nie wiadomo,

kto weźmie górę. Lloyd George wzywa wszystkie kraje demokratyczne do troskliwej czułości nad wrogami demokracji. Zwraca uwagę, że nawet Anglia nie może się czuć bezpieczna. Tradenniści już przed kilku laty głosili hasło „akcji bezpośredniej”. Skrajni konserwatyści nie kryją swego entuzjazmu dla Mussoliniego i jego metod. P. Lloyd George przestrzega konserwatystów przed tą obosieczną bronią, którą z równym powodzeniem posługiwać się będzie komunizm jak i reakcja, zarówno Lenin jak i generał Primo de Rivera. Demokracja ma niewątpliwie swoje wady. Wolna jednak dowiodła, że w ciężkich próbach zwyciężając demokrację a autokratyzm wala się w proch. Nie demokratyczne instytucje są winne złemu, tkwi ono głębiej, w samym ludzie. Rzeka nie może płynąć wyżej niż jej źródło.

Artykuł p. Lloyda Georgea kończy się zacytowaniem hasła wydanego w Anglii przed pół wiekiem po wprowadzeniu powszechnego głosowania: „Musimy wychować tych, którzy nami rządzą”. Teoria wychowania ludu przez rządzących jest przeciwieństwem tego hasła: dodajmy, że była to teoria od wieków stosowana w Rosji. Ze zgrozą dziś patrzymy na jej ohydne owoce.

Wiadomości polityczne

— o —

LIGA NARODÓW O ROZBROJENIU

Komisja do spraw rozbrojenia uchwaliła formułę kompromisową utrzymującą na rok jeden mieszaną komisję tymczasową dla ostatecznego wypracowania traktatu o wzajemnej pomocy, na podstawie opinii zaciągniętych u poszczególnych rządów.

TURCJA RZECZPOSPOLITA

Według wiadomości otrzymanych z Angorii, reakcyjne Zgromadzenie narodowe przystąpiło do czytania projektu konstytucji państwa tureckiego. Pierwszym prezydentem republiki zostanie, jak się tego spodziewają, Kemal pasza. Władza prezydenta ma być wzorowana na władzy, jaką ma prezydent Stanów Zjednoczonych Ameryki północnej.

Groźba strajku powszechnego w przemyśle węglowym w Polsce

(Telefonom od korespondenta „Naprzodu”)

Łódź, 27 września.

Jak już donieśliśmy, od dłuższego czasu toczą się tu rokowania między Związkiem górników a Radą Zjazdu przemysłowców górniczych o zastosowanie wskaźnika drożyznianego do płac robotniczych na drugą połowę września. Rokowania zostały przerwane, gdyż przemysłowcy stanowczo odmówili podwyższenia płac o taki procent, jaki ustaliła miejscowa komisja parytetyczna, dając za-

miast wykazanych 27 procent tylko 17. Wobec tej odmowy konferencja delegatów górników uchwaliła rozpocząć strajk.

Rozpoczęcie strajku chwilowo wstrzymano, gdyż posel tow. Stańczyk zwrócił się imieniem Związku górników do ministerstwa pracy o skłonienie przemysłowców do zmiany stanowiska. Jeżeli do niedzieli nie nastąpi zmiana w stanowisku przemysłowców, strajk prawdopodobnie wybuchnie.

LILLY WOJNICZ

Przyjaźń przerwana

27

Wydostał się jakoś z jej pokoju i zniósł pożegnania innych, mając wrażenie, że jest cały z drewna. Henryk odprowadził go do Marsylii, markiz zaś pod błahym pretekstem został w domu, by dotrzymać obietnicy i bronić Małgorzaty przed pieśczętami i Izami Angeliki. Gdyby wiedział, że jego od niechcenia rzucone słowa: „Nie, Henryku, sądzę, że lepiej będzie, gdy ty mnie zastąpisz; w ostatnich czasach miewam bóle reumatyczne” — więcej mu pomogły do odzyskania utraconej miłości Renego, niż cokolwiek w ciągu ostatnich lat siedmiu.

Światła portowe w Marsylii niknęły w szarej oddali. Rene schodził do swej kabiny, świszcząc wesołą melodię. Na szczęście miał mnóstwo do czynienia. Uczył się po hiszpańsku i postanowił w ciągu podróży poświęcać temu językowi po pięć godzin dziennie. Obok rozmaitych zajęć przygotowawczych i dziennika, jaki miał prowadzić dla Małgorzaty, wypełniało mu to dnie tak doszczętnie, że okręt okrąży Przylądek, zanim on znajdzie czas na nudy.

Tymczasem znosząc doskonale podróż, miał czas zajęty przez ulegających chorobie morskiej towarzyszy, a umysł przez obserwowanie ich charakterów. Zanim opłynęli wybrzeże Afryki, dowiedział się już niejednego o ludziach, z którymi miał obecnie dzielić losy. Gdyby tak nie było, to prawdziwie nie możnaby tego złożyć na brak in-

formacji. Przeciwnie, trudno było wyrobić sobie sąd niezależny i nieuprzedzony o towarzyszach wyprawy, wobec masy plotek wzajemnych, od których mu już uszy wiedły. Zaledwie usiadł rano na pokładzie z hiszpańską gramatyką i słownikiem, już tłusty głos Stegera, botanika alzackiego, wsuwał się między kolumny słów, które pracowicie utrwał w pamięci.

— Widział pan kiedykolwiek coś podobnie aroganckiego, jak te dwa firyki? Przecież to istna farsa, jak paradyją po pokładzie.

— Jakie firyki? — mruknął Rene, nie odrywając oczu od słownika.

— A któżby, jak nie te oficerki. Tak to zharadziło, że dostali urlop, by mogli przyłączyć się do naszej wyprawy, że sobie wyobrażają, iż naprawdę są badaczami. Nigdy by się im to nie udało, gdyby de Vigne nie był siostrzeńcem ministra wojny. Nicpoń taki potrafił wmówić we wuj, że stary Duprez nie da sobie rady bez niego i jego kochanego przyjaciela, Bertillona. Wielki Boże! Bertillon bawił się w piasku i klapsy zbierał od piastunki, kiedy Duprez kończył służbę przy wojsku.

— Tak chyba nie.

— Otóż, niech sobie drogi pan pozwoli powiedzieć, że nasz czcigodny dowódca nie jest młodzieniaszkiem. Nie dożyje już drugich pięćdziesięciu pięciu lat, a między nami mówiąc, to lepiej by zrobił przewietrzając w Tuileryach swe ordery i wspomnienia z pod Austerlitz, niż próbując przewodzić wyprawie naukowej do kraju Jivarosów. Tam by się lepiej przydała świetna głowa, niż świecąca kłapa surduta, a biedny stary Duprez niezbyt wyposażony w mózg. Brak ten jed-

nak pokrywa godnością. Czy pan słyszał, jak onegdaj zjechał Lortigue’a, że zapomniał go tułować pułkownikiem? Gdyby wiedział, jak go wszyscy nazywają poza plecyma! „Le Pion” Niezle, co?

Potok takiej paplaniny płynąłby w nieskończoność, gdyby Rene pod jakimś pozorem nie oddał się do kabiny. Nie miał zamiaru obrażać Stegera, lecz wcale go nie interesowały słabostki dowódcy, a chciał natomiast uczyć się gramatyki. Razem cofając się tak z pokładu, by umknąć Stegerowi, został przychwycony przez obydwóch młodszych oficerów i olbrzymiego gaskończyka, Lortigue’a, którego namiętność do sportów skłoniła do przyłączenia się do wyprawy i narażania życia dla skór jaguarów. Wielkie, zadowolone, silne zwierzę, dobrze odżywione i dobrze wypielegnowane, sunęło leniwym krokiem, dostrzegłszy krótkostrzyżoną głowę Renego; z rozwartymi ustami nadmiernie czerwonymi, nad zębami nadmiernie białymi, poza lśniącem czarnym wąsem, spleścił z kordylnem powitaniem atlety.

— Uwolniliśmy się do Choucroute, he? — spytał, naśladowując ciężki niemiecki akcent Stegera. — Nie łatwa sprawa, co? Przyczepi się takie stwierdzenie z gębą jakby pełną klusek i obwisłymi muszkułami, i ani sposób się oderwać. No, nareszcie wyłaził i Guillaumet. Brr! ten bo zupełnie przypomina wymoczkę! Panie Martel, powiadam panu, że z wyjątkiem pana i tych dwóch chłopów tu obecnych, żaden z nich nie ma nawet tydek przywoitych. Toż mi kompania do badania

(Dalszy ciąg nastąpi).

— o o o —

Dąbrowa górnicza, 25 września.

Za Komitet Obwodowy PPS Zachodniej
Małopolski:
Z. Klemensiewicz. Poset Dr. Emil Bobrowski.

KRONIKA

-o-

Kraków, 28 września.

Wzrost drożyny we wrześniu

Warszawa (PAT). Komisja do ustalania wzrostu drożyny przy głównym urzędzie statystycznym orzekła na posiedzeniu z 26 bm., że wzrost kosztów utrzymania rodziny robotniczej złożonej z czterech osób w Warszawie wynosi w drugiej połowie września 13.97 procent w porównaniu z pierwszą połową września. Wzrost kosztów utrzymania w całym miesiącu wrześniu w porównaniu z miesiącem sierpniem wynosi 41.83 procent.

Państwo płaci wpisy szkolne

Na mocy uchwały Rady ministrów z 13 września ministerstwo skarbu rozesłało do wszystkich urzędów państwowych okólnik w sprawie zapomóg na wpisy szkolne. W myśl tego okólnika w pierwszym półroczu b. r. skarb państwa ponosić będzie w całość opłatę wpisowego za dzieci niezamożnych pracowników państwowych cywilnych, pozostających w służbie, dalej oficerów w służbie czynnej, zawodowych szeregowych, oraz chorażych, jeżeli z powodu braku wolnych miejsc w szkołach państwowych albo z powodu braku wogóle szkół państwowych tego typu, dzieci ich uczęszczają do prywatnych szkół średnich, ogólnokształcących albo zawodowych. Jeżeli władza przełożona pracownika stwierdzi, że posiada on poważne dochody poza uposażeniem służbowym, winna odmówić zapomogi. Zapomoga dla opłaty wpisowego nie przysługuje tym państwowym kontraktowym pracownikom, których wynagrodzenie umowne jest wyższe od pełnego uposażenia miesięcznego urzędnika pełniącego analogiczne czynności, pracownikom sezonowym oraz czasowym, których wynagrodzenie określane jest dziennie, oraz tym wszystkim pracownikom kontraktowym, którzy zgodnie z umową nie są obowiązani do pracy przez pełną ilość godzin urzędowych. Zapomogi te nie przysługują również tym oficerom rezerwy, których zwolnienie z czynnej służby w bliskim czasie jest postanowione. Wyszczególnione osoby mogą korzystać z zapomogi, o ile ich dzieci nie zaniedbują się stale w nauce i zachowaniem swoim zasługują na pomoc państwa. Dwukrotnie nieuzyskanie promocji do następnej klasy albo dwukrotna zła ocena zachowania się odbiera prawo do zapomogi. Zapomoga na wpis dla dzieci wymienionych osób uczęszczających do tak zwanych klas wstępnych i podwstępnych szkół średnich nie jest udzielana. Także za dzieci uczęszczające na wszelkiego rodzaju kursy, które nie należą do normalnej organizacji szkolnej, zapomogi nie będą udzielane. Z brzmienia uchwały Rady ministrów wynika, że niema ona zastosowania do pracowników państwowych pozostających w stanie nieczynnym oraz do tych, którym udzielono bezpłatnego urlopu. Celem uzyskania zapomóg na wpisy szkolne winny osoby wymienione w tejże uchwale złożyć w drodze służbowej do przełożonej władzy odpowiednie podanie.

Ankieta Towarzystwa ekonomicznego

W SPRAWIE OSZCZĘDNOŚCI W ADMINI-
STRACJI PUBLICZNEJ

Towarzystwo ekonomiczne w Krakowie, które w r. 1921 przeprowadziło publiczną ankietę w sprawie gospodarczego i finansowego położenia Polski, a następnie odbyło w latach 1922 i 1923 szereg poufnych narad nad sanacją skarbu i waluty polskiej, przyszło do przekonania, że o skutecznym rozwiązaniu tego zagadnienia nie może być mowy, bez gruntownej reformy administracji publicznej w kierunku jej poruszenia i osłabienia w ten sposób daleko idących oszczędności w wydatkach. Dlatego postanowiło urządzić nową ankietę w tym specjalnym kierunku, biorąc za podstawę następujące pytania:

1. Która gałąź administracji publicznej wykazuje wady organizacyjne, które pociągają za sobą niepotrzebne wydatki lub przyczyniają się do zmniejszenia dochodów?

2. W której z nich są możliwe i jakie uproszczenia organizacji i metod działania?

3. Gdzie i w jakich rozmiarach dadzą się osiągnąć oszczędności pod względem rzeczowym i osobowym?

Wszystkie te pytania odnoszą się do wszystkich gałęzi działalności państwa i związków samorządowych, a więc administracji politycznej, skarbowej, sądownictwa, szkolnictwa, wojskowości, przedsiębiorstw publicznych i t. d. We wszystkich wypadkach chodzi o informacje, uwagi i wnio-

ski popartę o ile możności szczegółowymi datami.

Towarzystwo Ekonomiczne zwraca się do wszystkich, którzy poznali bliżej jakąkolwiek gałąź gospodarki publicznej, i którym dobro publiczne leży na sercu, aby zechcieli albo wyrazić ustnie swe spostrzeżenia na poufnym posiedzeniu

Pocztowcy grożą strajkiem

Olbrzymi wiec na głównej poczcie w Krakowie

We czwartek wieczór w westybulu głównej poczty przy ul. Wielopole w Krakowie odbył się olbrzymi wiec pracowników pocztowych i telegraficznych. Referent p. Kornicki przedstawił przebieg pertraktacji prowadzonych przez centralny Zarząd związków pracowników państwowych z rządem i zaznaczył, że jeżeli żądania postawione w Warszawie nie znajdą uwzględnienia do 5 października, (pracownicy pocztowi będą zmuszeni chwycić się nawet najostrzejszej broni, jaką jest strajk i wezwać do tego ogół pracowników państwowych.) Następnie przemawiał szereg mow-

Towarzystwa Ekonomicznego w Krakowie (ul. Długa 1), albo też nadesłać je na piśmie do biura Towarzystwa. Na życzenie opiniodawcy może być opinia opublikowana, w przeciwnym razie będzie zużytkowana w projekcie Towarzystwa Ekonomicznego, dotyczącym tej sprawy.

ców, ostro krytykując postępowanie rządu i pewnej części prasy. Z przemówień tych widać było wielkie rozżalenie funkcjonariuszy pocztowych, których rządy chciwy wtrącały w nęczę. W końcu zebrani jednomyślnie uchwalili rezolucję, domagającą się wypłaty bezzwrotnego dwumiesięcznego zasiłku, dodatku 30 proc. za pierwszą połowę września, zwrotu kosztów na naukę dla dzieci uczęszczających do zakładów prywatnych i wypłaty zasiłku na węgiel. W końcu uchwalono zwołać wiec 5 października i w razie niespełnienia postulatów przez rząd proklamować strajk.

Olbrzymie przemytnictwo bydła do Czech

Podwójci oszustem i złodziejem

Lotna brygada wywozowa wraz z policją w Szczawnicy urządziła w ostatnich dniach obławę na pograniczu Czechosłowacji za przemytnikami. Obława dała nadspodziewany wynik. Zatrzymano 4 sztuki wołów, oraz stwierdzono przemyślenie 4 dalszych wołów, dwóch koni i jednej krowy. Głównymi przemytnikami, jak stwierdziło śledztwo są: Michał Szlachetowski, gospodarz zamieszkały w Szlachetowej, Dmytro Krupniak z Jaworka, Dmytro Szlachetowski, Oleksy Petrykiewicz i Antoni Mizytowicz. Dmytro Krupniak był już raz zasądzony na 6 miesięcy więzienia za przemytnictwo koni. Jako współnika bandy przemytników aresztowano A. Maciaszka, podwójciego i pisarza gminnego, urzędującego w czterech gminach, t. j.

w Szlachetowej, Jaworkach, Białej i Czarnej Wodzie. Wystawiał on fałszywe paszporty, oraz przepustki dla przemytników. Za swe usługi otrzymywał Maciaszek świnie, konie, krowy, oraz po 25 koron czeskich za każdy paszport. W mieszkaniu aresztowanego znaleziono wielką ilość koron czeskich, a nadto dolary, które jak się okazało przysyłane były pocztą z Ameryki do różnych włościan, a które Maciaszek przywlaszczał sobie. Również stwierdzono, że Maciaszek kary ściągane od gospodarzy miejscowych za przekroczenia lasowe do ksiąg gminnych nie wciągał, lecz sobie przywlaszczał. Przemytników i Maciaszka aresztowano i osadzono w więzieniach sądowych, zaś skonfiskowane bydło zatrzymano w urzędzie celnym.

Otwarcie wystawy ogrodniczej w parku Jordana

Wczoraj nastąpiło otwarcie wystawy ogrodniczej w Parku dra Jordana w Krakowie. Otwarcia dokonał prezes krakowskiego Tow. ogrodniczego prof. dr J. Brzeziński, podnosząc potrzebę urządzania tego rodzaju pokazów, celem zobrazowania działalności i wyników prac ogrodniczych i sadowniczych. W uroczystości otwarcia wystawy wzięli udział imieniem województwa radca dr Szymusik, gen. Czikiel, wicepr. Wielgus, sekr. małopolskiego Tow. rolniczego dr Chmielewski, oraz przedstawiciele szeregu Towarzystw rolniczych z całej Małopolski. Wystawa mieści się w głównym pawilonie sportowym, oraz obejmuje szeroką przestrzeń przed pawilonem. Na wystawę nadesłano wielką ilość pokazów owoców, drzewek, jarzyn, konfitur, win owocowych itd. Udział w wystawie biorą między innymi Tow. gospodarze ze Lwowa, Zarząd Gminski pod Tarnowem, Zarząd dóbr Krzeszowice, Zarząd dóbr Poręby Żegoty, szkoła ogrodnicza z Wólki Kapitulskiej pod Lwowem (niezwykle obfity zbiór doborowych owoców z włościańskich zagrod wzorowych), p. Schmiedowa z Krzywaczki (bogata kolekcja konserw, win owocowych, soków, owoców suszonych), Zakład sadowniczy „Glinka” w Krakowie

(owoce i warzywa), ogród uniwersytecki w Prądniku Czerwonym (owoce z drzew karłowatych), prof. Brzeziński, (okazy ze swego majątku Sudoły pod Prądnikiem), ogrodnictwo handlowe Nawrockiego na Zwierzyńcu (warzywa), Zakład Józefitów (okazy ze szkoły ogrodniczej), Krakowskie Tow. ogrodnicze (zbiór chryzantemów, kłamenów), Zakład ogrodniczy z Kobierzyna (owoce szlachetne), ogrodnictwo miejskie w Krakowie (chryzantemy, storczyki kwitnące z gór amerykańskich, okazy georginji ciętych paproci), Zakład Freegiego (drzewa ozdobne, liściaste i iglaste) itd. Nadto wielkie zainteresowanie wzbudziły wzory i projekty plantacji, skwerów, projektowane urządzenia ogrodowe w rynku gł., skwery zabawowe dla dzieci na Kleparzu, oraz cały szereg planów ogrodów owocowych i parków. Wszystkie wspomniane projekty wykonał dyrektor wystawy, naczelnik ogrodnictwa miejskiego Gauze.

Osobną część wystawy zajmuje dział naukowy, na który składają się wydawnictwa i czasopisma ogrodnicze. Wystawa przedstawia się imponująco i ze względu na bardzo interesujące okazy zasługuje na zwiedzenie. Celem ułatwienia zwiedzenia wystawy kursuje tramwaj na linii Nr. 4.

Kary na paskarzy

Magistrat tuszuje skandale lichwiarskie

Magistrat krakowski nadsyła nam następujący, bardzo ogólny komunikat o ukaranych paskarzach w czasie od 1 sierpnia do 30 września b. r. grzywnami od 50.000 do 1 miliona mk., względnie karą aresztu do 14 dni za przekroczenia ustawy o lichwie. Są to: Wajda Jan, Kopczyński Teodor, Wasilowska Rozalja, Fesse Marja, Hajda Naftali, Pachowicz Katarzyna, Bursztyn Gitla, Książek Machela, Klimas Katarzyna, Zaus Felicia, Bribram Julja, Chmielewska M., Galer Rozalja, Landau Barbara, Kleiner Mojżesz, Weinreb Helena, Kozubowa Katarzyna, Hausnerowa Albina, Prochalowa Marja, Bittmar Tadeusz, Goldblüth Rachel, Beckman Chaja, Kühnreich Maurycy, Łyko Barbara, Płatkiewicz Anna, Gumółka Jan, Rybowa Katarzyna, Wertheimer Bezaler Eljasz, Knobel Tomasz, Chojnacki Edward, Jereth Izaak, Zasadzki Franciszek, Saniternik Edward, Wiczyński Józef, Głowacki Jan, Trzeska Aniela, Oktałowicz Kunegunda, Staboński Walenty, Lemler Antonina, Zlamal Aniela, Macznik Salomea, Ostrowski Marek, Anisfeld Salomon, Kuszilek Rudolf, Wójcicki Adam, Bursztyn Gitla, Łazarzowa Stanisława, Weiss Daniel, Okoń Wojciech, Jutrzenka Izaak, Lanes Izrael, Dresner Helena, Łakomski Władysław, Żmuda

Jan, Polak Antonina, Rosenberg Wilhelm, Żurek Jan, Serafin Julja, Wirowicz Anna, Knapik Karolina, Osławska Marja, Węgrzyn Franciszka, Szatkowski Wacław, Gebauer Marcelina, Kozakowa Anna, Reichman Abraham, Wyrwicz Katarzyna, Myszkowska Elżbieta, Kardys Jan, Ritterman Helena, Unholz Estera, Hochberger Szymon, Kumala Edward, Knapik Agnieszka, Rosek Regina, Herzoß Pessel, Żbik Ludwika, Werner Wanda, Wadolna Helena, Hegerle Eugeniusz, Grzywacz Rozalja, Lehrlaupt Wacław, Wafacz Marja, Chachlowski Józef, Antonina, Wójcik Antoni, Zygmuntowicz Józef, Wajda Szczepan, Grabowski Aleksander, Kalinowski Jan, Drelich Anna, Hausner Teodor, Gucwa Marja, Dzidek Józef, Chachlowski Łukasz, Zajaczowska Katarzyna, Kubicki Józef, Morgenbesser Herman.

Jak z tego spisu widzimy, wśród ukaranych prócz drobnych handlarzy, widnieją także nazwiska właścicieli pierwszorzędnych firm handlowych i przemysłowych w Krakowie. Na przyszłość wstydlawy Wydział III B. powinien przy nazwiskach oznaczać, kto został ukarany grzywną, a kto karą aresztu.

Dwie wielkie afery szpiegowskie

Jak się dowiadujemy, w Krakowie toczy się śledztwo przeciw dwóm szajkom szpiegowskim, działającym na terenie Małopolski i województwa śląskiego na korzyść ościennych państw. Głośny herszt jednej z szajki szpiegowskiej porucznik wojsk czechich, aresztowany został przed kilku dniami w Warszawie i przewieziony do Krakowa. W tej sprawie aresztowano 60 osób na Śląsku,

z rozmaitych sfer, jak i kilku wojskowych. Śledztwo zatacza coraz szersze kręgi. Główny kierownik akcji szpiegowskiej utrzymywał szerokie stosunki w sferach wojskowych. Działalność jego nosi podobny charakter jak głośnego w swoim czasie szpiega Hladysza, który zbiegł z więzień policyjnych przy ul. Siemiradzkiego w Krakowie.

Rewizja procesu rabina Szapiry

Dnia 28 bm. rozpoczyna się w Płocku rewizja głośnego procesu rabina Szapiry. W myśl dekretu Naczelnika państwa i ustawy sejmowej, ludność cywilna w czasie wojny podlegała jurysdykcji sądów wojskowych. Dlatego też, gdy rabin Szapiro z Płocka oddany został pod sąd polowy wojskowy za szpiegostwo na rzecz bolszewików, tenże sąd skazał go na karę śmierci przez rozstrzelanie i wyrok ten natychmiast został wykonany.

W jakiś czas później, na skutek licznych skarg i zażaleń rodziny oskarżonego, iż zaszła pomyłka sądowa i że wyrok zapadł na człowieka niewinnego, wniesiona została ze strony czynników nia-rodajnych interpelacja do Sejmu, poczem Sąd Najwyższy wojewódzki zarządził rewizję procesu. Sprawa była już raz przywołana do sądenia, badano niektórych świadków, poczem sąd wojskowy udał się był do Płocka, celem dokonania oględzin miejscowych, lecz na przeszkodzie stanęły względy komunikacyjne (zepsucie się w drodze

samochodów w czasie zasp śnieżnych) i przedstawiciele sądu zmuszeni byli zaniechać dalszej podróży.

Sprawa przez czas dłuższy leżała odłogiem, wobec nawału spraw t. zw. aresztanckich i z konieczności doznawała zwłoki. Jutro wyjeżdżają do Płocka ppulk. Heydukowski, przewodniczący w asystencji sędziego mjra Raczyńskiego, prokuratora mjra Grodzickiego. Jako asystenci zasiadają oficerowie z Płocka. Roli obrońcy w imieniu rodziny rabina o przywrócenie czci podjął się poseł adw. Hartglas. Zadaniem sądu będzie zbadać, czy wyrok poprzedni może być uchylony, czy też ulega zatwierdzeniu.

Przypominamy dla ścisłości, że w swoim czasie sąd postanowił badać świadków dla ustalenia 2-ch rzeczy: 1) czy z piwnicy, w której byli świadkowie, można było widzieć balkon, na którym stał rabin i dawał jakieś znaki zbliżającym się bolszewikom, i 2) czy wogóle dawał znaki.

— 0 0 0 —

POSIEDZENIE ZARZĄDU TOW. PRZYJACIÓŁ DZIECI odbędzie się w sobotę 29 bm. o godz. 5 po południu, przy ul. Karmelickiej 8.

NA POMOC AKADEMICKĄ. Na rzecz komitetu opieki nad młodzieżą akademicką złożyła dyrekcja policji w Krakowie, na ręce wojewody Dra Gałęckiego 301.000 Mkp., zebraną w tamtejszym biurze paszportowym.

PROGNOZA NA PIĄTEK: Zachmurzenie dość duże, miejscami rano mgła bez opadów, słabe wiatry zachodnie i północno-zachodnie.

ZWALCZANIE WŚCIEKLIZNY. Wobec stwierdzenia w ostatnich dniach kilku wypadków wścieklizny u psów, magistrat przypomina interesowanym, że psy, zjawiające się na ulicach i miejscach publicznych winny być zaopatrzone w trwały i gęsty kaganiec, wykluczający pokąsanie i w markę ewidencyjną. Psy, złowione z powodu braku marki lub kagańca, będą bezwarunkowo wybijane. Nadmieniamy, że oprawca miejski otrzymał polecenie łowienia psów także w niedzielę i święta o każdej porze i na wszystkich miejscach publicznych. Wyprowadzać lub wywozić psy z Krakowa wolno tylko za zezwoleniem miejskiego urzędu weterynaryjnego, tak samo wszystkie psy, wprowadzone i przywiezione na terytorjum Krakowa, winny być w przeciągu 24-ech godzin zgłoszone w miejskim urzędzie weterynaryjnym. Działający wbrew niniejszym zarządzeniom lub stawiający opór oprawcy miejskiemu przy łowieniu psów będą pociągani do surowej odpowiedzialności.

WPISY NA JEDNOROCZNY KURS CEGIELNICZY przy państwowej szkole ceramicznej odbędzie się 10 i 11 października o godz. 10 w Podgórze, ulica Stroma 5.

PRZYMUS WIZ DO CZECH. Konsulat czechosłowacki w Krakowie komunikuje: Ze względu na to, iż polskie konsulatory w Czechosłowacji uzależniają udzielenie wizy na wjazd do Polski od zezwolenia ministerstwa spraw zagranicznych w Warszawie, zarządziło czechosłowackie ministerstwo spraw zagranicznych w Pradze rozporządzeniem z dnia 19 bm. taki sam przymus dla obywateli polskich. Petenci o wizę na wjazd do Czechosłowacji winni sami wystarać się z góry o odpowiednie pozwolenie ministerstwa spraw zagranicznych w Pradze, bez którego nie udziela się wizy na wjazd do Czechosłowacji.

OTWARCIE KAFILERJI I NOWEJ HALI DO BICIA BYDLA NA GRZEGÓRZKACH. W sobotę dnia 29 bm. o godz. 11 przed południem odbędzie się otwarcie nowo wybudowanej hali do bicia bydła i kafilerji w rzeźni miejskiej na Grzegórkach.

SEKCJA SZERMIERCZA A. Z. S. rozpoczyna swój sezon z dniem 5 października w specjalnie do ćwiczeń szermierczych przygotowanej sali krakowskiego Sokola, pod kierunkiem znanego mistrza szermierki, E. Linnemanna. Wpisy przyjmują się i udziela bliższych informacji codziennie od godz. 7—8 wieczór w Sokole (partner na prawo).

WIELKA KRADZIEŻ W POCIĄGU. W pociągu między Grybowem a Krakowem skradziono p. Helenie Föhrer żółtą walizę, zawierającą 35.500.000 marek w gotówce, oraz garderobę znacznej wartości.

Z Polski

POŚWIĘCENIE KAMIENIA WĘGIELNEGO pod pomnik na pamiątkę połączenia Śląska z Polską oraz na pamiątkę wymarszu Legionów w r. 1914 odbędzie się w Dziedzicach w niedzielę 7 października.

GAŻA „GWIAZDY OPERETKOWEJ”. Znana artystka operetkowa p. Lucyna Messal zawarła z teatrem „Nowości” w Warszawie następującą umowę: stała płaca miesięczna za 20 występów 150 milionów, za każdy dalszy występ 10 milionów, pozatem 7 i pół proc. od dochodu brutto. Ta gaża jest tembardziej uderzającą, że normalne płace w „Nowościach” wynoszą 5—6 milionów miesięcznie.

STRAJK W TEATRACH SZYFMANA W WARSZAWIE (Polski, Mały i Komedia). Wczoraj w godzinach porannych wybuchł strajk artystów dramatycznych w teatrach Szyfmana. Na razie zawieszono próby, przedstawienia natomiast wieczorne odbywać się będą we wszystkich trzech teatrach do 30 bm. włącznie. Podłożę strajku ekonomiczne. Jeżeli do 30 nie zostanie uregulowana sprawa podwyżek, gaż, dodatków kostiumowych itd. — artyści, stosownie do powziętej uchwały zawieszają przedstawienia.

WYKRYCIE FAŁSZERZY DOLARÓW W BRODACH. Ekspozytura śledcza w Tarnopolu wpadła na trop fabrykantów fałszywych dolarów, które od dłuższego czasu kursowały na terenie wschodniej Małopolski. Centralą fałszerzy były Bródki, gdzie niejaki Abraham Laszczower skupował banknoty 1-dolarowe na czarnej giełdzie, przerabiał precyzyjnie na 20-dolarowe, poczem przy pomocy spółników puszczał je w obieg. Szajkę składającą się z Laszczowera, Schwarzwalda z Kamionki Str., Ignacego Starcka ze Lwowa i Abrahama Frischa z Radziechowa zamknięto w areszcie zło-czowskim.

— 0 0 0 —

Z zagranicą

SOWIECKIE SKŁADY BRONI W BERLINIE. „Berliner Tageblatt” donosi na podstawie wiadomości z dobrze poinformowanego źródła: W związku z wykryciem komunistycznych składów broni w Berlinie, utworzonych przy pomocy jednego z członków tutejszego przedstawicielstwa Rosji sowieckiej międzysojusznicza wojskowa komisja kontrolna złożyła odpowiednim władzom raport w tej sprawie. Komisja międzysojusznicza zwróciła uwagę w tym raporcie na to, że możliwość zakupywania broni przez obce państwa w Niemczech jest pogwałceniem traktatu wersalskiego.

— 0 0 0 —

Repertuar

— 0 —

Teatr im. Jul. Słowackiego

Piątek: „Okna”.

Sobota: „Złoty wiek rycerstwa”.

Niedziela pop.: „Człowiek z budki suflera”, wiecz.

„Złoty wiek rycerstwa”.

Poniedziałek: „Okna”.

Wtorek: „Złoty wiek rycerstwa”.

Teatr Bagatela

Piątek: „Obłęd” (premiera).

Sobota popoł.: „Nieprzyjaciółka” (ceny niższe),

wieczór: „Obłęd”.

Teatr miejski Opera i Operetka

Sobota: „Ostatni walc”.

Niedziela: o 3.30 pop.: „Rigoletto”, wieczór: „O-

statni walc”.

Zamordowanie b. posła na Sejm

Warszawa. (Tel. wł. „Naprzodu”). W majątku Ostrowska koło Kolbieli w pow. Mińsk Mazowiecki zamordowany został wśród tajemniczych okoliczności były poseł na Sejm ustawodawczy Franciszek Ksawery Sadowski, członek Związku lud.-nar. O 7.15 wieczór, gdy Sadowski z rodziną zasiadł do kolacji, weszło do pokoju dwóch zamaskowanych mężczyzn, którzy strzałami z rewolweru położyli Sadowskiego trupem.

— 0 0 0 —

Kobieta na czele Związków zawodowych w Anglii

Londyn (PAT). Na zebraniu tradunionów Małgorzata Banfield wybrana została prezydentem rady tradunionów. Jest to pierwszy wypadek, że urząd ten powierzony został kobiecie. Banfield jest czynna w ruchu robotniczym od lat 30.

— 0 0 0 —

Przegląd gospodarczy

-o-

Giełda krakowska z 27 września

Akcje bankowe	W tysiącach marek polskich		
	ofiar.	żądano	Transakcje
Bank Przemysłowy I—VIII	115	135	118—130
Bank Hipoteczny			
Bank Małopolski	125	140	132
Ziemski Bank Kredyt. . .	40	50	42—47
Powszechny Bank Kredyt.	30	40	32—34
Akc. Bank Związkowy I—IX			
Bank Komercyjny I—IV			
Bank Kred. w Warszawie			
Bank Związ. Spółek Zarob.			
Bank Ziemski, Łańcut . .			
Miljonówka			

Akcje tow. handl. i przem.	W tysiącach marek polskich		
	ofiar.	żądano	Transakcje
P. T. H. I—V-em	90	100	92—96
„Impep“	2,0	2,5	2,3—2,5
„Pharma“ (B. Jawornicki)	140	160	150—152
„Polski Glob“	8,5	9,5	9
C. Hartwig, Poznań			
Zegluga Polska	23	28	25—26
Zieloniewski—IV-em . . .	2200	2300	2280—2340
Warsz. Parowozy I—III-em	110	130	115—118
H. Cegielski, Poznań I—IX	135	150	146—142
„Potęga“ Tow. huty żel.			
„Lemiesz“			
„Trzebinia“ I—VI	160	190	180—165
„Pocisk“			
Automotor	60	70	70
Portland-Cem. Szczakowa			
Górka	2800	3000	2900—2950
Siersza	1300	1400	1375—1340
Tepage I—IV	730	780	750
Polska Nafta	100	125	122—110
Oikos			
Pezet			
Strug	230	260	240
Syndykat Koszyk., Kraków	230	250	235—240
Tuszcze Trzebinia	775	825	775—800
„Krakus“ I—VI em.	180	210	195—200
Porcelana Cmielów	280	330	290—330
Fabr. cukru w Chodorowie	950	1000	1000—980
Elektr. Siersza I—IV em.	70	80	75—80
Zakłady przem. „Ryngraf“			
S. W. Niemojowski	150	170	165
Fabr. kapel. w Myślenicach	60	80	

Dolar do 320 tysięcy marek

Warszawa 27 września (PAT). Giełda. Waluty: Dolar Stanów Zjednoczonych 318.000—319.000, sprzedaż 322.000, kupno 316.000, franki złote 61.000. Czeki: Belgia 17.050, sprzedaż 17.200, kupno 16.900, Berlin 0.0021, sprzedaż 0.0021, kupno —, Gdańsk 0.0021, sprzedaż 0.0021, kupno —, Holandia 125.000, Londyn 1.455.000—1.454.500, sprzedaż 1.464.500, kupno 1.444.500, Nowy York 318.000—319.000, sprzedaż 322.000, kupno 315.000, Paryż 19.900, sprzedaż 20.100, kupno 19.700, Praga 9.625.

TELEGRAMY GIEŁDOWE

Zurych 27 września (PAT). Zamknięcie giełdy: Berlin 0.0000040, Holandia 220.75, Nowy York 561.60, Londyn 25.60, Paryż 34.35, Mediolan 25.70, Praga 16.84, Budapeszt 0.003, Bukareszt 2.60, Belgrad 6.60, Sofia 5.35, Warszawa 0.0017, Wiedeń 0.0079 i pół, austr. korona stemplowana 0.0079 i pół.

Nowy York, 26 września. Giełda pieniężna. Kurs dzienny 5 1/2%. Przekaz na Londyn 456.00. Przekaz na 60 dni 453.12. Przekaz na Paryż 620. Przekaz na Amsterdam 39.29. Przekaz na Kopenhagę 301. Przekaz na Berlin 0.00000082 w płaceniu — w żądaniu 0.00000083. Przekaz na Medyolan 456.14. Przekaz na Pragę 301.50.

KSIĘGI OBROTU

Izba skarbową wyjaśnia, że do prowadzenia ksiąg obrotu nie są obowiązane te przedsiębiorstwa, które prowadzą księgi, przepisane kodeksem handlowym.

NOWY SPOSÓB POTRĄCANIA PODATKU DOCHODOWEGO Z ZARÓBKÓW

Warszawa (PAT). Poczynając od 30 września obowiązować będzie nowy sposób potrącania podatku dochodowego od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę. Ministerstwo skarbu rozesało do wszystkich urzędów państwowych rozporządzenie ministra skarbu z 21 września w sprawie potrącania podatku dochodowego od uposażeń służbowych od 30 września poczynając. W myśl tego rozporządzenia przy potrącaniu podatku dochodowego od uposażeń służbowych i emerytur należy stosować tę samą stopę procentową, jaka przypadła od kwoty, otrzymanej tytułem uposażenia czy emerytury w dniu 1 lipca br., o ile chodzi o płace otrzymane z góry, względnie dnia 30 czerwca br., o ile chodzi o tego rodzaju wynagrodzenia, płatne z dołu. Tyczy to się również dodatku drożyznianego, wypłacanego w ciągu miesiąca. Pobranie różnicy między sumą należności podatkowej, ustalonej w powyższym rozporządzeniu, a podatkiem dochodowym, przy-

padającym do zapłaty w myśl postanowienia o państwowym podatku dochodowym odracza się. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 30 września i obowiązuje na obszarze działania ustawy o państwowym podatku dochodowym.

ROKOWANIA HANDLOWE POLSKO-FINLANDZKIE

Warszawa (tel. wł. „Naprzodu“). W związku z bliskim ponownym podjęciem rokowań handlowych między Polską i Finlandią przybywa dnia 1 października do Warszawy sekretarz delegacji finlandzkiej p. Aarne Wuorima, zaś inni członkowie delegacji przybędą 3 października.

PRZEMYSŁOWCY AUSTRIJACCY W WARSZAWIE

Warszawa (PAT). Wycieczka przemysłowców

austriackich pod przewodnictwem ministra handlu Schuffa była wczoraj rano przyjęta przez ministra przemysłu i handlu Szydłowskiego, któremu wręczyli materiały dotyczące przemysłu austriackiego. Uczestnicy wycieczki konferowali następnie z kierującymi urzędnikami ministerstwa przemysłu i handlu. O godzinie 11 przed południem odbyła się konferencja w ministerstwie poczt i telegrafów, z udziałem ministra poczt Moszczeńskiego i generalnego dyrektora poczty austriackiej Hlocheisla. Przedmiotem konferencji była poprawa ruchu pocztowego między obu państwami. O godzinie 3 po południu wycieczka zwiedziła fabrykę „Parowóz“. O godzinie 5 po południu odbyła się konferencja w austriacko-polskiej Izbie handlowej, zaś o godzinie 9:30 raut w poselstwie austriackim.

Termin zebrania się Sejmu

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu“)

Warszawa, 27 września.

Według wszelkiego prawdopodobieństwa pier-

wsze posiedzenie Sejmu odbędzie się dnia 10 października.

Minister Kucharski o pożyczkach zagranicznych

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu“)

Warszawa, 27 września.

Dziś odbyła się u ministra skarbu p. Kucharskiego konferencja prasowa. Minister zaznaczył, że projekt zaciągnięcia pożyczki we Francji powstał jeszcze za rządu Sikorskiego, wobec czego minister uważa się tylko za wykonawcę zamiarów swego poprzednika. Pogłoski o wysprzedaży Polski bankowi Morgana są zdaniem ministra kłamstwem. O roli senatora Hamerlinga w tej sprawie minister oświadczył, że Hamerling występuje w charakterze doradcy delegatarządu i że jechał na swój koszt.

Wynik pertraktacji z grupą Morgana, jak twierdzi minister, jest pomyślny. Bank Morgana zgodził się dać pożyczkę 150 milionów franków, albo nawet 200 milionów. Pożyczka ma być udzielona bez zastawów, tylko na mocy zobowiązania państwa polskiego. Warunki pożyczki są następujące: 1) czas trwania pożyczki 4 lata, 2) stopa procentowa 2, o ile akcje założyć się mającego banku emisyjnego zostaną wykupione w ciągu miesiąca,

a jeśli w przeciągu 3 miesięcy to 2 i pół procent, w przeciągu 6 miesięcy 3 proc., 3) pożyczka zostanie użyta na założenie banku emisyjnego, którego akcje mają być wykupione w sposób następujący: 25 proc. akcji obejmie rząd, pozostałe zaś akcje mogą być nabyte wyłącznie przez polskich akcjonariuszy bez prawa odstąpienia ich.

Na zapytanie, kiedy będzie otwarty bank emisyjny, minister odpowiedział, że jest to kwestia najbliższych dni.

Celem zaciągnięcia drugiej pożyczki 50 milionów dolarów delegacja polska pertraktowała z bankami angielskimi w Londynie. Wyniki zapowiadają się dobrze. Pożyczkę tę minister nazywa pożyczką konsumcyjną. Da ją konsorcjum banków angielskich na warunkach od 7 i pół do 9 i pół proc.

Informacje swe zakończył minister oświadczeniem, że przyjeżdżający do Polski angielski „doradca finansowy“ p. Young przybywa jako osobisty doradca ministra, z którym go łączą bliskie stosunki towarzyskie.

Akcja p. Bajdy

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu“)

Warszawa, 27 września.

Wczoraj rano wrócił po dwudniowym pobycie w Poznaniu nadzwyczajny komisarz do walki z drożyzną, p. Bajda. W Poznaniu konferował on z

cukrownikami i z głównym urzędem żywnościowym. Uchwalono przydział cukru dla miast na październik oraz zdecydowano, aby państwową rezerwę zbożową podnieść z 3 na 6 tysięcy wagonów.

P. Bryl przecież ministrem

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu“)

Warszawa, 27 września.

Uporczywie obiegają pogłoski, że tekę robót publicznych przecież ma otrzymać poseł Bryl.

SENAT

-o-

(PAT). Warszawa, 27 września.

Na dzisiejszym posiedzeniu przyjęto ustawę o uposażeniu urzędników z następującymi zmianami:

Odrzucono poprawkę senatora Thuliego do artykułu 5, żądającą, aby dnia od 15 bm. każdego miesiąca wypłacano dodatek drożyzniany, jeżeli drożyzna w drugiej połowie poprzedniego miesiąca wzrosła więcej niż 10 procent, gdy tymczasem komisja Senatu proponuje 15 procent.

Odrzucono wniosek senatora Woźnickiego o mnożną 16.400 zamiast 11.600.

Odrzucono poprawkę senatora Woźnickiego do artykułu 10, która domaga się zwrotu całej opłaty szkolnej za dzieci uczęszczające do szkół średnich prywatnych z powodu niemożności umieszczenia ich w zakładach państwowych.

Przyjęto dwie poprawki senatora Adelmanna: w artykule 21 podwyższono kwotę, jaką otrzymają wyżsi funkcjonariusze policji na umundurowanie — drugo poprawka dotyczy artykułu 28, do którego dodano ustęp: „normy wynagrodzenia zastępców profesorów, powołanych do wykładania

na nieobsadzonej katedrze, określi rozporządzenie Rady ministrów“.

Przyjęto poprawkę senatora Krzyżanowskiego co do przesunięcia szczebli wojskowych z wyższemu wykształceniem.

Przystąpiono do

USTAWY EMERYTALNEJ

Referent Buzek oświadczył, że co do poprawki senatora tow. Siedleckiego odnośnie do pracowników salinarnych otrzymał od przedstawiciela rządu wiążące oświadczenie, iż emeryci salinarni, monopolu tytoniowego i t. p. będą otrzymywali emerytury w punktach, to jest z uwzględnieniem wzrostu drożyzny.

Przyjęto poprawkę senatora Białego do artykułu 19, umożliwiającą emerytom, którzy wysłużyli 35 lat, przyjmowanie płatnych posad w samorządzie.

Przyjęto poprawkę senatora Białego do artykułów 37 i 50, aby czas obowiązkowej służby wojskowej i studiów wyższych był wliczony do służby emerytalnej dopiero po ukończeniu 10 lat służby czynnej państwowej i analogicznie w wojsku.

Ustawę przyjęto z całym szeregiem poprawek. Po krótkim uzasadnieniu przez senatora tow. Posnera uchwalono nagłość i przyjęto wniosek PPS i Wyzwolenia w sprawie

WYPADKÓW W KOPALNI „REDEN“

Wezwano rząd do ustanowienia specjalnej komisji z przedstawicieli ministerstwa handlu i przemysłu, spraw wewnętrznych, pracy i zdrowia, przy udziale przedstawicieli robotników, celem zbadania kopalni w zagłębiu dąbrowskim pod względem ratowniczym i obmyślenia odpowiednich środków.

Następne posiedzenie odbędzie się w czasie najbliższego posiedzenia Sejmu, przypuszczalnie dnia 10 października.

Groźba rewolucji w Niemczech

STAN WYJĄTKOWY

Wiedeń (PAT). „Neue Freie Presse“ donosi z Berlina: O północy prezydent Rzeszy wydał rozporządzenie, zaprowadzające na całym obszarze Rzeszy niemieckiej stan wyjątkowy.

MOBILIZACJA REAKCJI BAWARSKIEJ

Wiedeń (PAT). „Neue Freie Presse“ donosi z Monachium, że związki „Oberland“ i „Reichsflage“ ogłosiły mobilizację swoich członków. Członkowie związku „Oberland“ mają się zebrać w piątek o godzinie 4 rano na placu, na którym wyznaczono zbiórke alarmową. Mają oni przynieść z sobą wszelką rozporządzalną broń. Członkowie organizacji „Rossbacha“ mają się zebrać we czwartek o godzinie 8 wieczorem. We czwartek wieczorem ma się odbyć również 14 zgromadzeń zwołanych przez Hittelra. Charakterystycznym dla sytuacji jest rozkaz wydany jako tajny do członków organizacji prawicowych, który ogłasza „Münchener Post“. Brzmi on: „Ścisłe poufne. Zabrania się panu najsurowiej wyjazdu z Monachium. Ma pan być w pogotowiu aż do dnia 26 bm. Zbiórka przed muzeum wojny, wejście od Hofgartenstrasse. Hasło: Paula“. Podpisano Landrecht, szef baterji.

DYKTATOR REAKCJI W BAWARJI

Monachium (PAT). Bawarska rada ministrów zamianował byłego prezydenta ministrów Kahra komisarzem państwowym dla utrzymania porządku publicznego, wyposażając go w duże pełnomocnictwa. Nominacja ta świadczy, że położenie w Bawarii jest naprężone. Kahr jest zdecydowanym przeciwnikiem Hittelra i Ludendorffa, którzy obaj zorientowani nacjonalistycznie i należący do nacjonalistów z pod sztandaru czarno-biało-czerwonego, są przeciwnikami separatyzmu Bawarii. Natomiast Kahr jest wybitnym separatystą i skrajnym monarchistą. Jest on zwolennikiem byłego następcy tronu Ruprechta. Kahr pragnąłby najrychlejszego wznowienia królestwa w Bawarii. Z tego powodu nominacja Kahra przyjęta została w kołach socjalno-demokratycznych i demokratycznych z wielką obawą. Gabinet Rzeszy na wiadomość o nominacji Kahra zebrał się jeszcze w nocy na narady.

ZARZĄDZENIA W BAWARJI

Monachium (PAT). Południowo niemieckie biu-

ro korespondencyjne donosi: Zwołanych na 27 bm. 14 zgromadzeń zostało zakazanych. Wskutek zakazu udał się przedstawiciel związku bojowego i przedstawiciele narodowych socjalistów do generalnego komisarza państwowego Kahra, aby skłonić go do opamiętania zakazu. Usiłowania te pozostały bez rezultatu. Na podstawie dalszych zarządzeń generalnego komisarza państwowego, zabroniono wszelkich zgromadzeń politycznych i publicznych zebrań pod gołym niebem. Na konferencji odbytej pod przewodnictwem generalnego komisarza państwowego, przy udziale komendanta krajowego von Lossowa i pułkownika Scyssera, komendanta policji, stwierdzono ponownie, że dla utrzymania spokoju i porządku w Bawarii do dyspozycji komisarza państwowego stoją bezwarunkowo Reichswehra i policja. Do tego oświadczenia przyłączyli się obecni przedstawiciele związków patriotycznych bez zastrzeżeń z wyjątkiem związku bojowego, którego przedstawiciele zastrzegali sobie zajęcie stanowiska.

OBAWY Z POWODU NOMINACJI KAHRA

Wiedeń (PAT). „Die Stunde“ donosi z Berlina pod datą 27 bm.: Na wiadomość o zamianowaniu Kahra generalnym komisarzem państwa w Bawarii, zebrał się gabinet Rzeszy o północy na nadzwyczajną naradę. Oprócz innych zarządzeń uchwalono ogłoszenie stanu wyjątkowego w całym państwie. Władza wykonawcza przeszła w ręce ministra Reichsweltry. Zdrada stanu jakoteż sabotaż będą karane śmiercią. Co się tyczy nominacji Kahra, to jest on obecnie wprawdzie nie nominalnym, ale faktycznym prezydentem Bawarii. On sam, jak podają, uważa się za tego, który tylko rezerwuje miejsce dla księcia Ruprechta. Jest on jawnym zwolennikiem separatyzmu monarchistycznego i fanatycznym przeciwnikiem lewicy. Między Kahrem a Hittelrem i Ludendorffem odbywały się w ostatnich czasach różne narady. Jak podają, prezydent ministrów bawarskich pragnie użyć Kahra za narzędzie przeciw knowaniom nacjonalistów, zachodzi jednak obawa, że Kahr nie będzie zwalczał nacjonalistów, lecz że dojdzie do porozumienia z nimi, zwłaszcza jeżeli nacjonałiści uznają dyhastję Wittelsbachów za kandydata na tron cesarski.

Co nastąpi po zaniechaniu biernego oporu

„INTERESUJĄCE WYDARZENIE“

Berlin (PAT). „Neue Freie Presse“ donosi z Paryża: Prezydent ministrów Poincaré, powróciwszy ze swej posiadłości, oświadczył dziennikarzom co następuje: Zaniechanie biernego oporu przez Niemcy jest symptomem bardzo interesującym, ale na razie niczem więcej być nie może. Musimy czekać, co dalej Niemcy zrobią, aby przeprowadzić podjęcie pracy.

Wedle dalszych informacji pochodzących ze źródeł półurzędowych na razie nastąpi w zagłębiu Ruhry rozejm przemysłowy i gospodarczy. Warunki tego rozejmu mają być następujące: Policja niemiecka obejmie z powrotem swą działalność pod kontrolą aliantów; kolej w obszarze Ruhry mają w czasie rozejmu być administrowane przez organa francusko-belgijskie, kolejarzy niemieccy będą z powrotem przyjęci do służby; wywóz węgla i innych produktów z zagłębia Ruhry do nieobsadzonej części Niemiec będzie dozwolony, atoli będzie pobierane cło wywozowe w wysokości 26 proc. na rzecz kasy reparacyjnej; dostarczanie węgla reparacyjnego ma się natychmiast rozpocząć z powrotem przez kopalnie, które będą do tego przeznaczone, przede wszystkim przez kopalnie państwowe; kopalnie te będą administrowane przez międzykoalicyjną komisję kon-

trolującą, do udziału w której dopuszczeni będą przedstawiciele niemieckich robotników. Jeżeli Niemcy zgodzą się na te propozycje i objawią swą dobrą wolę, wówczas nastąpi redukcja okupacji wojskowej.

**ZADOWOLENIE WŚRÓD LUDNOŚCI
ZAGŁĘBIA**

Berlin (PAT). „Vossische Zeitung“ donosi z Gelsenkirchen, że uchwała rządu Rzeszy o zaniechaniu biernego oporu w zagłębiu Ruhry została przyjęta przez ludność w zupełnym spokoju. Gazeta donosi, że widocznie jest pewne odprężenie sytuacji. Związki zawodowe dopiero za kilka dni zajmą się nowym położeniem, jakie wytworzyły się wskutek zaprzestania biernego oporu. Natomiast komuniści, których prasa jest zupełnie zawieszona, wzywają w odezwach ulotnych do dalszego prowadzenia biernego oporu oraz do utworzenia rządu robotniczo-chłopskiego.

STANOWISKO ANGLJI

Londyn (PAT). Na wczorajszym posiedzeniu gabinetu premier Baldwin przedstawił przebieg ostatnich narad z Poincarem. Gabinet omawiał ostatnią fazę stosunków francusko-angielskich oraz sytuację wytworzoną wskutek decyzji rządu Rzeszy zaniechania biernego oporu.

wny, pracującej w magazynie konfekcji damskiej. Nadto ofiarą tych strzałów padli przechodzący ulicą 40-letni Stanisław Kamiński, urzędnik wojskowy, który ugodzony kulą doznał złamania dolnej szczęki i wreszcie 5-letnia Chana Konówna, która została raniona w rękę. Kamiński po opatrunku w aptecce udał się na leczenie do szpitala, dziewczynkę zaś po opatrunku w komisariacie zabrano matką do domu. Wobec tego, że miejsce wypadku jest w bardzo ruchliwej i centralnej dzielnicy miasta, w jednej chwili zgromadziły się tłumy przechodniów, przeto wezwano na miejsce pogotowie policyjne i oddział konny policji.

Niemal jednocześnie z pogotowiem ratunkowym przybyli na miejsce wypadku przedstawiciele prokuratury i policji. Z przeprowadzonego dochodzenia wynika, że fryzjer Gwiazda jeszcze w maju r. b. w kawiarence „Urocz“ przy ul. Kopernika poznał się z Ostrowską. Gwiazda zakochał się w Ostrowskiej na zabój, lecz ta była dlań obojętna. Fryzjer nie zważał na afronty ze strony Ostrowskiej i jej siostry ciotecznej Mazanówny, lecz dzień w dzień śledził i chodził za swą ukochaną. Gdy przed kilku dniami Ostrowska oświadczyła kategorycznie Gwiazdzie, że nie pragnie jego towarzysztwa, ten zagroził, że zabije ją, a potem odbierze sobie życie.

Aresztowanie tow. Hoffmana we Lwowie

Lwów (tel. wł. „Naprzodu“). W dniu dzisiejszym aresztowano prezesa Związku pracowników gminnych, tow. Hoffmana, na polecenie prokuratora, pod zarzutem organizowania sabotażu. Strajk trwa. Rokowania bez rezultatów.

Strajki w Gdańsku

Gdańsk (PAT). Wczoraj odbyły się dwa zgromadzenia strajkujących robotników portowych, na których znaczną większością głosów uchwalono zakończyć strajk. Robotnicy portowi powracają do pracy jutro rano.

Włosi opuścili Korfu

Neapol (PAT). Przybył tu okręt wiozący wojska włoskie, które opuściły Korfu.

SKŁADKI

NA TOW. PRZYJ. DZIECI złożyli: Senator Englisch — na mleko dla dzieci (niepokwitowane w sierpniu) — 100.000 mk., p. Brüll — Zawoja 1 milion mk., Rada nadzorcza Proletariatu 100.000 mk.

Związki i zgromadzenia

WYDZIAŁ WYKONAWCZY KOMITETU OBWODOWEGO PPS ZACHODNIEJ MAŁOPOLSKI odbędzie posiedzenie w piątek 28 bm. godz. 6 wieczór w redakcji „Prawa Ludu“. Sprawy b. ważne, obecność członków niezbędna.

Posel Dr E. Bobrowski. Z. Klemensiewicz. **CENTRALNY ZARZĄD ROBOTNIKÓW PRZEMYSŁU DRZEWNEGO W POLSCE** odbędzie swc posiedzenie w piątek 28 września o g. 6 i pół wieczór. Sprawy bardzo ważne, konieczna jest obecność wszystkich członków na posiedzenie.

M. Kmiecik. B. Jaroszewski **ODCZYT POSŁA KAZIMIERZA CZAPIŃSKIEGO O WSPÓŁCZESNEJ MIĘDZYNARODOWCE SOCJALISTYCZNEJ** (1) Moskwa a Hamburg, 2) uchwały hamburskie, 3) PPS a Międzynarodówka) odbędzie się we wtorek 2 października o godz. 7 wieczór w sali Domu Robotniczego (ul. Dunajewskiego 5, II p.). Wstęp tylko dla członków PPS za okazaniem legitymacji oraz dla sympatyków wprowadzonych przez tow. partyjnych.

Krakowska Rada Robotnicza PPS. **POSIEDZENIE WYDZIAŁU KRAKOWSKIEJ RADY ROBOTNICZEJ** odbędzie się w poniedziałek 1 października o godz. 1 wieczór w sekretariacie Rady Rob. ul. Dunajewskiego 5, II p.

KURS SZYCIA URZĄDZA ORGANIZACJA KOBIECI PPS W PODGÓRZU w Domu Robotniczym przy pl. Serkowskiego 11. Zgłaszać się należy w sobotę 29 bm. i w dniach następnych od godz. 6—7 wieczór.

BACNOŚĆ LUTNIŚCI! Sezon śpiewacki Lutni Robotniczej rozpoczął się. Próby odbywają się w poniedziałki i czwartki o godz. 8 wieczór w sali Konserwatorium muzycznego Plac Szczepański (Stary Teatr) Tam przyjmuje się nowych członków.

Krwawy dramat miłosny na ulicy

We wtorek o godz. 6 m. 40 wiecz. na rogu ul. Marszałkowskiej i Wspólnej w Warszawie rozegrał się krwawy dramat miłosny, który zaalarmował całe miasto. Przebieg tego krwawego wypadku był następujący: Ul. Marszałkowską w stronę dworca głównego wracało z wyścigów towarzysztwo złożone z dwóch młodych pań i młodzieńca. Nagle przed składem wędlin Biełkiewicza towarzyszący kobietom młodzieniec błyskawicznym ruchem wyjął rewolwer i dał trzy strzały do swych towarzyszek, czwarty zaś skierował sobie w klatkę piersiową. Policjant i przechodnie przeniesli jedną kobietę i męczyznę jako dają-

cych znaki życia do wspomnianej wędliniarni, drugą zaś kobietę już martwą, przeniesiono do bramy domu nr. 87 przy ul. Marszałkowskiej. W kilka minut po wypadku przybyło pogotowie, którego lekarz stwierdził, że zabójca 35-letni Stanisław Gwiazda, z zawodu fryzjer w zakładzie Ludwiczewskiego przy ul. Marszałkowskiej ma ranę postrzałową w lewą stronę klatki piersiowej, pierwszą ofiarą jego 24-letnia Celina Ostrowska ma ranę postrzałową lewego boku, oraz złamaną lewą rękę, wskutek upadku na chodnik. Po opatrunku pogotowie przewiozło rannych do szpitala. Lekarz skonstatował śmierć 21-letniej Leokadii Mazanó-

ZAWIADOMIENIE.

Z powodu dalszej wyższej ceny węgla i płac personalu, zmuszoną była Komisja gazowo-elektryczna, na posiedzeniu dnia 24 września 1923 r. uregulować cenę gazu za rachunki z okresu dziewiątego 1923 bez względu na termin odczytania gazomierzy na:

Mp. 15.000 za 1 m³ 4150

Należitości te będą inkasowane od 1 października 1923. Dyrekcja Gazowni zawiadamia o tem P. T. Konsumentów i uprasza, by ci P. T. Odbiorcy, którzy na powyższą cenę się nie zgadzają zechcieli o tem zawiadomić Dyrekcję Gazowni listem poleconym i równocześnie zaprzestali używania gazu. Gazomierze te będą zabrane i ustawione zgłoszonym odbiorcom. Używanie gazu po niniejszym ogłoszeniu będzie dowodem akceptacji ceny gazu Mp. 15.000 za 1 m³.

DYREKCJA KRAKOWSKIEJ GAZOWNI MIEJSKIEJ.

Zarząd Robotniczego Stowarzyszenia Spożywców w Łańcucie
zwoluje

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

które odbędzie się w dniu 14 października 1923 o godz. 2 popołudniu w sali Magistratu z porządkiem dziennym:

1. Odczytanie protokołu o z ostatniego Zgromadzenia.
2. Sprawozdanie Zarządu.
3. Uzupełniający wybór Zarządu i Rady Nadzorczej.
4. Wnioski.

Za Zarząd:

Krumholz St.

Pelc K.

Uwaga: W razie braku kompletu odbędzie się drugie Zgromadzenie o godz. 3-ciej z tym samym porządkiem dziennym bez względu na ilość obecnych. 4151

**WIELKI WYBÓR
OBUWIA**

KRAJOWEGO I ZAGRANICZNEGO
BRACIA ROLNICCY
KRAKÓW, UL. SIENNA 2.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie

Robot. stowarzyszenia spożywczego w Myślenicach odbędzie się w niedzielę dnia 30 września 1923 o godz. 10 rano w sali straży pożarnej w Myślenicach z następującym porządkiem dziennym:

1. Odczytanie protokołu ostatniego Walnego Zgromadzenia.
2. Uzgodnienie statutu z ustawą o spółdzielniach.
3. Podwyższenie udziałów.
4. Wnioski członków.

W razie braku kompletu odbędzie się o godzinie 11, ponowne Walne Zgromadzenie z tym samym porządkiem dziennym, które bez względu na ilość obecnych powzięć ważne uchwały. 4140

Zarząd:

Siarkiewicz.

Kudas.

KAWĘ HERBATĘ

OD 1 WORKA WZWYŻ OD 1 SKRZYNNKI WZWYŻ
POLECA 3968
do natychmiastowej wysyłki ze swych składów w Krakowie
Ska. Akc. BRACIA ROLNICCY
Kraków, ulica Florjańska 27
Telefon Nr. 2363. Adres telegr. „Racja”.

Panowie! Najlepsze prezerwatywy po 60 i 96 tysięcy tuzin, wysła dyskretnie Leserkiwicz i Sp. Kraków, plac Szczepański 2. 4053

Skradzioną książeczkę woj-skową na nazwisko Stanisław Swidergał rodem z Pół-wsia, wydaną przez P. K. U. Wadowice, unieważniam. 4146

Zdolna krawcowa poszukuje szycia w domach prywatnych. Zgłoszenia: Biuro „Pra-sa”, Karmelicka 16, pod „L. A.” 4147

Podania do władz w różnych sprawach, korespondencję handlową, oferty, prospektu, cenniki, ogłoszenia do pism itp. układa i przepisuje Zakład powielania i pisania na maszynach „WANDA”, ulica Florjańska 39, I. p. ofic. (przez podwórze). 4036

Dzwony kościelne o cudnym metalicznym dźwięku, metalu łożyskowe oraz szmelc metalowy sprzedaje najtaniej „Metalurgia” Ska z ogr. por. Stanisławów. 4124

Maszyny do pisania światowej sławy „**IDEAL**” dla wielkich biur i wielkich wymagań.

„**ERIKA**”, ważące tylko 4.5 kg. dla prywatnego użytku, podróży i mniejszych biur, poleca

Generalna Reprezentacja 3596

ADOLF KAPPELLNER I BRAT
BIAŁA-Bielsko
TELEFON 515. ADR. TELEGR. AKABE BIAŁA.

OBUWIE Krajowe i zagraniczne pierwszej jakości, po nader przystępnych cenach, poleca:

MAGAZYN OBUWIA PAWLIGER I REINER
Kraków, ulica Grodzka L. 69
obok Kościoła św. Idziego. 4122

„**Ziarno**” 4141

Dom Rolniczo-handlowy w Przeworsku

dostarcza wagonowo i częściowo wszelkich gatunków zbóż, mąki, kartofli, paszy, nabiału, drobiu, owoców.

STOLARZY MŁYŃSKICH

przyjmie natychmiast młyn walcowy „Ziarno” w Podgórzu-Zabłociu przy stacji kolejowej Podgórze-Wieś. Reflektuje się tylko na siły pierwszorzędne. DYREKCJA. 4110

KAPELUSZE

DAMSKIE, MĘSKIE I DZIECIENNE
przerabia szybko według najnowszych fasonów

JAN KURZYDŁO

KRAKÓW, ULICA SZEWSKA 15.

Dla P. T. Przejazdnych w ciągu 1-go dnia
Sprzedaje kapelusze męskie.

Duża fabryka pod Krakowem

poszukuje chłopców 4129

fizycznie rozwiniętych, powyżej lat 15-stu na praktykę do warsztatu elektrotechnicznego i ślusarsko-tokarskiego z prawem do wyzwolenia. Terminatorom będzie umożliwione odwiedzanie wieczornych szkół zawodowych. Zgłoszenia pisemne wraz z odpisami świadectw szkolnych pod „Cementownia” do Biura ogłoszeń F. Stattera, Kraków, ul. Grodzka 13. Nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi.

6 KRZESEŁ

w b. dobrym stanie do sprzedania.
Wiadomość: Aleja Słowackiego 17,
II. piętro, od godziny 10—1.

KAMIENCE, PARCELE, DOMY, FABRYKI

w Krakowie i na prowincji oraz ziemię dla małorolnych, pierwszej klasy i bardzo tanio w okolicy Dubna **poleca do sprzedania**

BIURO SPRZEDAŻY I KUPNA

pod firmą

CENTRALNE BIURO INFORMACYJNE

KRAKÓW, UL. KARMEŁICKA 15. TELEFON 1340.

Polecamy się również mającym zamiar sprzedania o oddanie nam zastępstwa a transakcję przeprowadzamy z całą **sumiennością i dokładnością.** 4127

UTRA

W ŻAKIETY ORAZ GALANTERJE
PRACOWNIA KUSNIERSKA
STANISŁAWA
ZIEMBIŃSKIEGO
6 W KRAKOWIE 6
E PO PRZYSTĘPNYCH CENACH

W WIELKIM WYBORZE

INSTRUMENTA CHIRURGICZNE

pasy brzuszne i rupturowe, suspensorja, bindy menstruacyjne, pończochy gumowe na zylaki, moczniki, mydła, perfumy i wody kolońskie krajowe i zagraniczne

poleca:

4065

W. W. Ornatowski, Kraków, Mikołajska 10.

We wszystkich większych miastach poszukujemy stałych odbiorców na zboże, mąkę, ziemniaki, owoce, nabiał, paszę, drób.

„**Ziarno**”

Dom Rolniczo-handlowy w Przeworsku 4142